

to vprašanje so nam dali različni zrakoplavci odgovor. 158 metrov visoko se ne razloči več ljudska podoba, vasí, celó večja mesta se zdé tako majhena, da bi je spravil na pôlo papirja; reke so podobne srebrnim trakovom in gozdi temnim pégam na jásnjšem podu; prečudno je to, da se širna ravnina ne zdi ravna, temveč izgleda kakor velikanska kotlina, ki je ravno pod balonom najglobokejša. Da 'se tudi od oblakov odraža svetloba kakor od kacega zrcala, to je izkusil zrakoplávec Lounoy v Parizu 1853. l. Videl je namreč v višini kacíh 1896 metrov na oblaku jasno sliko balónovo in pod njo svoj lastni obraz.

Pravi orjak mej baloni je Géant, s katerim je zrakoplávec Nadar v Parizu stopil k višku. Ladjica pod njim je bila podobna hišici, kder je imelo 13 ljudi dovolj prostora in kder jim je bilo prav ugodno pripravljeno jedí in pijače, orožja in védnostnih nástrojov, vsega je bilo v obilosti. Prvo plavbo je nastopil Nadar 4. listopada 1863. l. z Marsovega polja blizu Pariza; toda slabo se mu je godilo; balón je padel nekoliko ur po vzletu ter zabredel v močvirje pri Meauxu. Vendar se ni dal ustrašiti pogumni zrakoplavec ter je 18. listopada z večera iz nova šinil nad oblake s svojo soprugo in s šestimi družimi osobami.

Balón je preletel v jednej uri 10 milj, kmalu je bil čez meje francoske letéč preko Belgije na Hanoveransko, držéč se vedno blizu zemlje. Tudi ta plavba je bila po vsem nesrečna. Jednóč bi bila kmalu prišla ladjica pod vlak na hanoveranskej železnici, potem se je zapléla mej žice na telegrafu in pretrgavši jih grozno plazila se po zemlji; sidro, katero je Nadar vrgel, se je zapičilo v streho necega vrtnega poslopja ter se utrgalo in balón je letel dalje; tudi z družim sidrom mu je izpodletelo, in užé je jelo iti plavcem za življenje. Tu je ohranila srčnost jednega izmed družbe vse druge; ker ni bilo možno klapko, s katero se plin izpušča iz balóna, spodaj odpreti, spleza Godard k balónu preko 56 metrov k višku ter odmaši ventil. Plin je jel naglo izpuhtevati, balón je splahnil ter padal, dokler ni naposled drugi dan o pôludne pristal blizu Hanovra. Vsi potniki so bili več ali manje ranjeni, toda nikdo nevarno; mnogo delavcev je imelo dokaj opraviti, predno so jih osvobodili, kajti velikanski balón je vso ladjico popolnem pokril. V.

Svinjkanje.

(Pastirska igra.)

Vzpomládi priženó pastirčki drôbnico ali govéda na pašo. Mej črédo veselo poskakujejo lahke ptičice — pastiríce. A kaj bi otroci počeli?

„Jaz znam, kaj déljamo,“ reče Jurko zbranim pastirjem ter napové igro. „Svinjkali se bomo.“

Gregáč! pojdi semkaj, da svinji (svínki) naredíva grad in prirédíva pastírjem prostor. A tí, Peter idi ter prinesi ónih pet pálic; pripravil sem je užé; tam v grmu so shranjene. A Báríca in Katica, vidve sédita sem na zeleno travo, in počakajta, dokler bode vse v rédu.“

Jurko in Gregáč vzameta vsak svoj skljkúáč (nož) iz žepa. Jurko užé koplje jamo, kder bode grad, a Gregáč povprašuje, kako daleč od grada je zidati „stražárnice“.

„Nekakó metra daleč,“ odgovoré mu.

Jurko je dodélal grad, a Gregáč izrézal četiri jamice — stražárnice.

Peter uže sopiha s palicami, a Katica in Barica mu skočita naproti, po najboljšé orožje. Ko pridejo do torišča svínjkanju, najdó vse v rédu.

Tudi Peter si je uže bil palico izbral; ostali dvé dobodeta „zidárja“.

„Stopimo sedaj poleg grada v vrsto, drug kraj družega,“ — ukazúje Jurko.

Zvrstivši se drži vsak svojo palico v roki ter položí po tem jeden konec palice na konec svoje noge, na prste, a ob zgornjem konci palice jo tiščí s prstom kazálcem. Jurko reče: „kadar izgovorím „tri,“ zamahnimo pálice z ного od sebe; ali vrzimo krepko; kateri najslabéje vrže ter mu palica obléží najbliže grada, ta bode svínjko pásel ali vganjal v grad.“

Vsi pripravljeni tiho čakajo.

„Ena! — dvé! — — — tri!“ — in palice vzleté.

Katica je najslabéje vrgla.

„Sedaj bode Katica leséno svinjo goníla v grad“ — zavpijó vsi ob enem.

Jurko prinese kos hrgavega lesá — „svinjo,“ ter jo položí tikoma grada.

Gregáč svínjko s pálico udari toli neusmíljeno, da odletí daleč. Malo ne da tudi Jurko nij dobil po nogi, ker je premalo pazil.

Vsak drži svojo pálico v jáčki (jámici). Katica skoči za svinjo ter jo s pálico drsajóč žene proti stražnikom. Kadar jo prižene do straže, lopi stražárka Bárica po svinji, katera se le malo v kraj zvalí. Katica jo naglo izpodbije nazaj h gradu, in kadar Jurko báš namérja svinjo pregnati, užé je Katičina palica v njega jámici; on je pojde zdaj vganjat.

Jurko brzo poskočí za svínjko ter jo prižene blizu grada. Evo ga! užé je pri straži; a stražarji se splašijo, da mu nijeden ne sméje spodbiti svínjke, menéč, „ako mu jo izpodbijem, takój me ujame!“

Res je svinjka užé v gradu! Jurko je naglo svojo palico položil v Petrovo jamico. Tudi ostali si iščejo vsak svoje nove jámice, ker na starih stražah nij nikomur dovóljeno ostati. Pripetí se, da Gregáč ostane brez stražárnice, — vsaka jáčka ima užé svojo palico.

Peter ségne v grad po svinjo, ter jo z dolgo roko vrže mej osát in ostríček. Ubogi Gregáč jedva najde svinjo v bodljíkavej travi. A stražarji se veselé o njegovej nesreči. Svinjko mu vsi krepko odbijajo. Ali niti súmneli še nijso, da stoji Gregáč užé v Báričnem torišči! Razven tega tudi še svinjko daleč zapodí, in potem nastopi Bárica svínjko pást.

Taka je pastírska igra „svínjka“, znana malo ne mej vsemi Slovani.

Josip Karba.

I z r e k i.

Mirna vest je največja sreča, nemirna vest največja nesreča.

Življenja največe veselje je ljubezen, najboljši zaklad zadovoljnost, najslajše blagó ljubo zdravje, najboljšé zdravilo dober prijatelj.

Nezmérnost je najhujši sovražnik človeškemu zdravju.

Največja sramota otrók je nehvaležnost. — Najlepša obleka tiha ponižnost; zatorej bodi prelepa ponižnost mladeniču in devici najlepši kinč.